

Impact van Sociaal Werk Een aanvullend perspectief

Niels Hermens

Lectoraat Empowerment & Professionalisering Hogeschool Inholland; Centre of Expertise
Preventie in Zorg en Welzijn

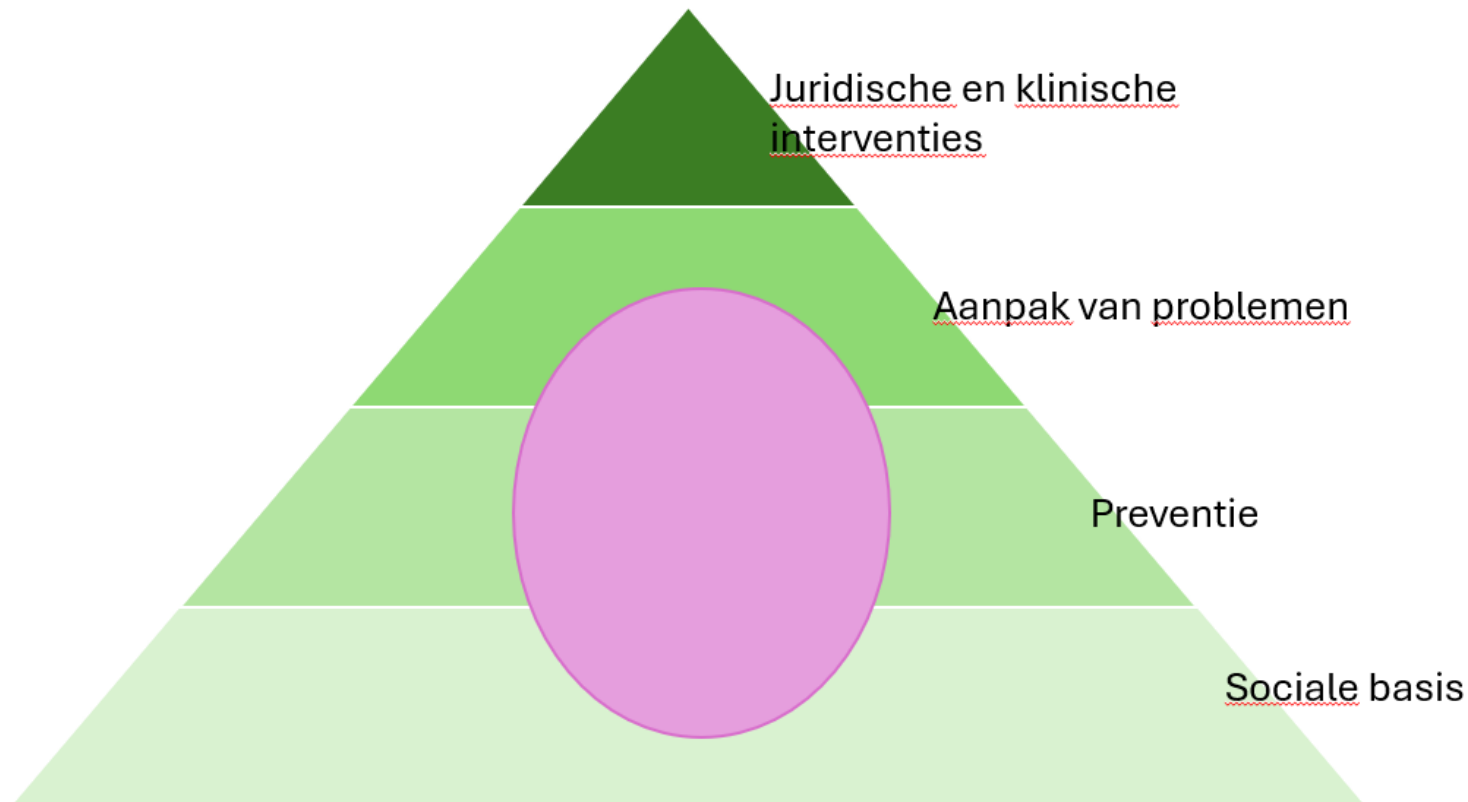
Achtergrond impact meten

Verzamelen van verhalen naast cijfers: hoe werkt het in de praktijk

Kijken naar impact gaat over betekenisgeving en vakmanschap

1 - Achtergrond

Over welk type sociaal werk hebben we het nu eigenlijk?

Bron: Klein, van der M., Mak, J. & Gaag, van der R. (2011). Professionals en vrijwilligers(organisaties) rond jeugd en gezin. Verwey-Jonker Instituut; Hermens, N. & Gilsing, R. (2013). Sportclubs in de jeugdketen. De mogelijkheden van pedagogische ondersteuning van sportverenigingen

Vier vraagstukken/problemen bij praten over impact

1. Wie bepaalt eigenlijk wat de impact van het sociaal werk moet zijn, en dus wie bepaalt wat je 'meet'?
2. Impact meten en verantwoording afleggen worden vaak als hetzelfde gezien
3. Ambities gemeente versus door professional te registreren impact
4. Impact van het sociaal werk is vaak onzichtbaar (in de cijfers)

Voor sociaal werk is impact vastleggen wel nodig, want...

Vertrouwen, erkenning en gezag voor het sociaal werk

- Financiering
- Relatie met samenwerkingspartners
- Vertrouwen bij inwoners

Professionalisering

- Keuzes maken
- Draagt bij aan trots en eigen identiteit

Onder ander gebaseerd op:

Kampen, T. (2024). *Gespleten Loyaliteit. Sociaal werkers in morele nood*. Universiteit voor Humanistiek.

McArdle, K., Briggs, S. Forrester, K. Garrett, E. & McKay, C. (2020). *The impact of community work. How to gather evidence*. Bristol University.

Tier, M. van der , Visser, G., Geelhoed, S. & Moorman, N. (2022). *Anders kijken naar impact. Samen voor verandering*. Werkplaatsen Sociaal Domein.

2 – Impact vastleggen

Definitie impact van sociaal werk

“Impact zijn de **sociale veranderingen** die het gevolg zijn **van** positieve en negatieve, bedoelde en onbedoelde, en directe en indirecte effecten van preventief werk in zorg en welzijn. Deze effecten treden op tijdens of na de praktijk en doen zich voor bovenop en naast wat sowieso plaatsgevonden zou hebben.” (De Waele et al., 2022, p. 4)

Ook onbedoelde en onverwachte onderzoeksuitkomsten doen ertoe

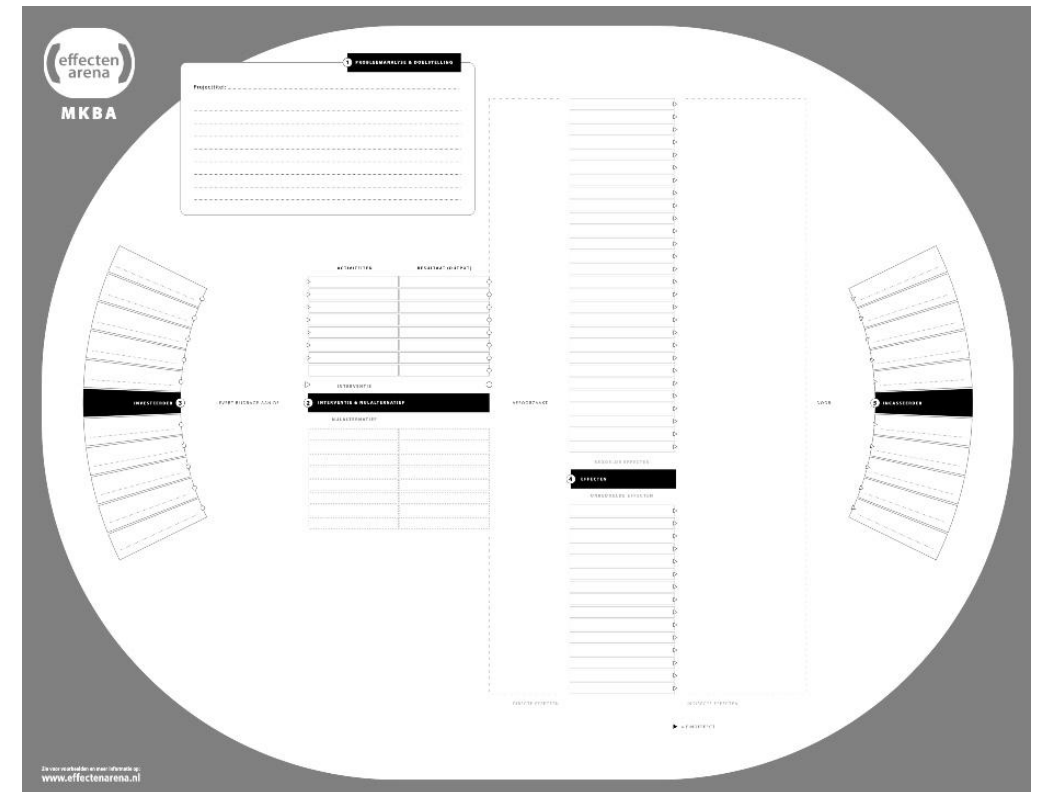
Onderzoek naar een virtual reality-game over messentrekkerij leverde verrassende resultaten op. Niels Hermens en Barbara van der Ent van Hogeschool Inholland vinden dat het sociaal domein ook oog moet hebben voor de onverwachte impact van interventies. We kunnen er veel van leren.

Voorbeeld - Effectenarena

Met 6-8 betrokken

- De activiteiten
- De maatschappelijke effecten
- De investeerders
- De incasseerders

Ook goed vooraf te gebruiken ter inspiratie

The diagram is a circular template for an 'Effectenarena' workshop. It includes sections for 'Projectdoel', 'Investerende', 'Incassende', 'Activiteiten', 'Maatschappelijke effecten', and 'Effecten'. The 'Effecten' section on the right lists various impact categories like 'Milieu', 'Sociaal', 'Economisch', etc. The bottom right corner contains the text: 'Zie voor meer informatie op: www.effectenarena.nl'.

Bron: www.anderzoek.nl

Voorbeeldmethode - Most Significant Change Methode

Veranderingen zijn waar te nemen in de vorm van verhalen

Het doel van impactonderzoek is om te leren

Focus ligt op impact en uitkomsten, niet op het monitoren van activiteiten en deelnemersaantallen

---

Vooraf bedachte indicatoren, in het bijzonder vooraf bedachte *cijfermatige* indicatoren, zijn niet noodzakelijk

---

Onverwachte en onbedoelde impact komen ook boven tafel

3 – Kijken naar impact vanuit betekenisgeving en vakmanschap

Drie sporen van kijken naar impact

Doelmatigheid

Betekenisgeving

Vakmanschap

Kom naar 'mijn' subgroep als

- ...je wil meedenken over hoe gemeenten en sociaal werk organisaties langdurig kunnen samenwerken rondom het spoor van Vakmanschap
- ...je wil meepraten over de voor- en nadelen van het ophalen van verhalen over impact van sociaal werk
- ... je denkt “wat een onzin, het is toch logisch dat gemeenten vooraf bepalen wat het sociaal werk meet aan impact”